

April 1877 til 31te Marts 1878, ved hvis Fremlæggelse den foreløbige Lov af 12te April d. A. er forelagt.

Formanden (Krabbe): Som det vil erindres, gaar Formandens Forslag ud paa, at der ved Afstemningen over Overgangen til 2den Behandling stemmes først over Overgangen til 2den Behandling af den foreløbige Lov, som er forelagt gennem Fremlæggelsen af dette Lovforslag, og derefter over Overgangen til 2den Behandling af selve Finantslovsforlaget.

Ordføreren (Holstein): Det maa være mig tilladt paa Udvalgets Flertals Begne at anbefale det af Formanden stillede Forslag. Forinden jeg gjør dette, skal jeg dog kortelig motivere, hvad der har bevæget Udvalgets Flertal til at anmode Formanden om at følge denne Fremgangsmaade, nemlig at bevirke en Udskillelse af den forelagte foreløbige Lov fra Finantslovsforlaget. Det er jo bekendt, at Grundloven ikke indeholder nogen særlig Regel for Formen eller Maaden, hvorpaa en foreløbig Lov skal forelægges, og dette har da atter — i Forbindelse med, at man jo hidtil har levet under nogenlunde fribelagte Forhold og navnlig, at de foreløbige Love i Almindelighed ikke have været Gjenstand for Protest fra Thingets Side — havt til Følge, at man med Hensyn til Formen har indrettet sig paa den nemmeste Maade, uden at der dog kan siges at være nogen fuldstændig klar Praxis i saa Henseende. Det Almindelige har været, at man har forelagt den foreløbige Lov tilligemed det andet Lovforslag, og da har man fra Thingets Side taget Best. utning over den foreløbige Lov gennem Bestutningen over det andet Lovforslag. Naar den foreløbige Lov laa særlig for til Behandling uden at være i Forbindelse med et andet Lovforslag, saa blev Bestlutningen tagen over selve den foreløbige Lov, men ellers har det Almindelige været, at man har taget Bestlutning over den foreløbige Lov gennem det Lovforslag, i Forbindelse med hvilket den har været forelagt, og som var bestemt til at afløse den. Denne Fremgangsmaade er under Forhold, hvor der er Enighed om at lade den foreløbige Lov blive godkendt, naturligvis i mange Henseender praktisk, og har heller ikke Stort imod sig at sige, men dersom denne Fremgangsmaade var saft Praxis, dersom man ikke kunde gaa nogen anden Vej, eller dersom man kom saa vidt gennem Praxis at slaa dette saft, saa vilde denne Praxis efter Flertallets Mening være urigtig. Det er Flertallets Mening, at den korrekte Maade, hvorpaa Thinget kan ytre sin Mening og tage Bestlutning om en foreløbig Lov, der forelægges med Paaberaabelse af Grundlovens § 25, er ved en direkte Udtalelse og en direkte Afstemning over selve den foreløbige Lov. Deri have

vi ikke opstillet noget Nyt. Trede Medlemmer, som have gjennefjet Forhandlingerne fra 1853, ville have set, at det ogsaa den Gang blev meget bestemt hævdet, navnlig fra ærede Medlemmers Side i Landsthinget, at det Korrekteste var, at den foreløbige Lov var Gjenstand for særlig Afstemning og Bestlutning i Thinget, og det er ogsaa en Form, som forekommer os at anbefale sig af forskellige Grunde, ikke blot fordi en Udtal lse i saa Henseende og den Bestlutning, der bliver truffen med Hensyn til den foreløbige Lov, derved efter vor Mening vil faae større Klarhed og Bestyrdning, men ogsaa fordi det i og for sig kunde vise sig at blive en meget uheldig Praxis, dersom man vedblivende skulde komme til den Praxis, at Thinget ikke kunde tage Bestlutning over en foreløbig Lov uden gennem det endelige — i Forbindelse med den — forelagte Lovforslag. En saadan Praxis vilde jo i mangfoldige Tilfælde føre til, at Thinget ikke blev saa frit i sin Bestlutning, som det kunde være ønskeligt. Dette kunde saaledes være Tilfælde, naar en saadan endelig Lov, som var forelagt i Forbindelse med den foreløbige Lov, var af den Natur, at man paa ingen Maade vilde forkaste den endelige Lov og kunde have mange Grunde til ikke at forkaste den, uden at man derfor dog vilde godkjenne den foreløbige Lov. Jeg vil f. Ex. sætte det Tilfælde, at man i det Væsentlige fuldstændig billiger den foreløbige Lovs Indhold, men kun misbilliger, at den overhovedet er udstedt, eller maaske kun misbilliger det Tidspunkt, paa hvilket den er udstedt. I begge disse Tilfælde vil en Forkastelse af den endelige Lov for derigjennem at udtrykke sin Misbilligelse af den foreløbige Lov, være en Umulighed. Folkethinget vilde i saa Fald være affskåret fra at udtale sin Bestlutning om Forkastelsen af den foreløbige Lov; en klar Godkendelse af den foreløbige Lov stfer jo kun, naar den endelige Lov vedtages uforandret. En Forandring af den endelige Lov kan blive det Samme som Forkastelse af den foreløbige Lov; men naar en Forandring i den endelige Lov er Forkastelse af den foreløbige Lov, er det ikke muligt at afgjøre i Almindelighed, det kommer an paa, hvor væsentlige de gjorte Forandringer ere. Jeg vil sætte det Tilfælde, at Thinget nu her vedtog Finantslovsforlaget uden at omtale den foreløbige Lov, men indsatte f. Ex. 2 af de beskændte Punkter fra i Winter, saa vil det Spørgsmaal opstaa, „er det saa en Godkendelse eller ikke af den foreløbige Lov“? Saa-danne Tilfælde kunne opstaa, og det vil lidt vise sig, at denne Form for Godkendelsen af den foreløbige Lov i mange Tilfælde kan medføre Uklarhed, og at i det Tilfælde, som foreligger, og i alle de Tilfælde, hvor man ønsker at forkaste den foreløbige Lov, er denne Form uheldig, fordi den lægger et Vaand paa deres Frihed, som maatte ønske at forkaste den foreløbige Lov, uden at ville være med til at forkaste den endelige. —